

SIRKUKSEN TIEDOTUSKESKUS – CIRCUSINFO FINLAND

YHTEENVETO VUODEN 2021 SIRKUKSEN ESITYS- JA KATSOJATILASTOISTA

Tilaston rakenne ja tilastoinnin kattavuus

Sirkuksen tilastoihin kerätään tietoa suomalaisen sirkuksen ammattilaisesityksistä. Vuoden 2021 sirkustilastoissa ovat mukana sekä sirkusryhmät, Cirko – Uuden sirkuksen keskus että kiertävän perinteisen sirkuksen edustajana Sirkus Finlandia.

Sirkuksen esityskerta- ja katsojatilastointi on aloitettu vuonna 2006. Perinteinen sirkus tuli mukaan tilastoon vuonna 2007. Tilastoinnin piirissä olevien sirkusryhmien määrä on kasvanut vuoteen 2019 asti tasaisesti: vuonna 2006 tilastotietoja saatiin viideltä ryhmältä, kun vuonna 2012 tilastoitiin jo 20 sirkusryhmän esitystoimintaa. Esitystoimintaa toteuttavat vakiintuneiden ryhmien lisäksi erilaiset työryhmät, minkä vuoksi tilastoitavat toimijat vaihtelevat jonkin verran vuosittain. Vuoden 2021 tilastossa on mukana 38 sirkustoimijaa.

Tilastossa näkyvät lisäksi Tanssiteatteri Hurjaruuthin, Tanssiteatteri Minimin ja Flow Productionsin sirkusesitykset omilla riveillään. Näiden toimijoiden lukuja ei kuitenkaan ole laskettu mukaan sirkusesitysten ja -katsojien kokonaismääriin, koska niiden koko esitystoiminta on tilastoitu tanssin tilastoon.

Sirkusryhmien osalta tilastossa eritellään valtion avustuksen piirissä ja sen ulkopuolella olevien ryhmien ja artistien toimintaa. Vuonna 2021 valtion toiminta-avustusta myönnettiin 14 sirkusryhmälle ja yhdelle sirkuskeskukselle. Valtion sirkusryhmien toimintaan myöntämät avustukset ovat Taiteen edistämiskeskuksen ja valtion esittävien taiteiden toimikunnan myöntämiä harkinnanvaraisia avustuksia, jotka käyvät ilmi Rahoituslain ulkopuolisten sirkusryhmien tulot 2021 -taulukosta.

Sirkustaiteelle on luonteenomaista, että esityksiä järjestetään erilaisissa tiloissa ja konteksteissa, sekä sisällä että ulkona. Sirkustilastossa tätä monimuotoisuutta kuvaa esitysten jaottelu kokonaisten teosten esityksiin ja muihin esiintymisiin. Yhteistuotantona toteutettujen teosten osuus esitysten ja katsojien määrästä on eritelty omassa sarakkeessaan. Kaikista yhteensä-luvuista on vähennetty yhteistuotannoista, keskinäisistä vierailuista ja yhteisesityksistä syntyneet päällekkäisyydet.

Vuoden 2021 tilastoissa on yksi perinteisen sirkuksen toimija. Tilaston ulkopuolelle jää paljon esimerkiksi soveltavan ja sosiaalisen sirkuksen toimintaa sekä nuorisosirkusten laaja esitystoiminta.

Vuoden 2021 tilastoissa on nyt toista kertaa mukana myös verkossa toteutettuja esityksiä, kuten striimejä, esitystallenteita ja sirkuselokuvia, sekä verkkoyhteyksillä toteutettua yleisötyötä. Verkossa toteutuneen toiminnan tilastointi aloitettiin vuodesta 2020, kun esitystoimintaa jouduttiin koronaviruspandemian takia rajoittamaan.

Esitys- ja katsojamäärät

Sirkusesityskertoja ja yleisökäyntejä oli vuonna 2021 kokonaisuudessaan edellisvuotta enemmän.

Kaiken kaikkiaan tilastoitiin 1265 esityskertaa. Sirkusryhmät ja sirkuskeskus tuottivat näistä yhteensä 1166. Tilastoidut sirkusesitykset keräsivät katsomoihin yhteensä 164 665 yleisökäyntiä. Näistä sirkusryhmien ja sirkuskeskuksen esitystoiminnan osuus oli 107 175 yleisökäyntiä.

Vuonna 2021 sirkusryhmät ja sirkuskeskus järjestivät kotimaassa 881 (2020: 711) ja ulkomailla 285 (2020: 110) esityskertaa. Yleisökäyntejä esitykset keräsivät kotimassa 61 428 (2020: 36 392) ja ulkomailla 45 747 (2020: 11 907). Edellisvuoteen verrattaessa sirkusryhmien ja sirkuskeskuksen esitystoiminnan volyymit nousivat, mutta eivät koronapandemiaa edeltäneelle tasolle.

Verkossa nähdyt esitykset ja sirkuselokuvat keräsivät yhteensä 8547 (2020: 23 528) katsomiskertaa. Esityskertoja verkossa tilastoitiin yhteensä 60 (2020: 141).

Esitystoiminta ulkomailla

Koronapandemian aiheuttamat liikkumisrajoitukset höllenisivät vuonna 2021, mikä näkyy ulkomaan kiertuetoiminnan lisääntymisenä. Verrattuna vuoteen 2020 ulkomaille tehty vierailut lisääntyivät lähes 160% ja tavoittivat n. 280% enemmän katsojia. Kaikista vuoden 2021 tilastoiduista yleisökäynneistä 28% oli ulkomailla, kun vuonna 2020 vastaava osuus oli 14%. Määrät eivät kuitenkaan vastaa pandemiaa edeltäneitä vuosia.

Vuonna 2021 suomalaisten nykysirkusryhmien esitykset vierailivat yhteensä 19 maassa: 17 Euroopan maan lisäksi Yhdysvalloissa ja Uudessa-Seelannissa.

Ohjelmistot ja yleisötyö

Kantaesityksiä vuoden 2021 tilastossa mukana olevat sirkusryhmät ja työryhmät tuottivat yhteensä 35 kappaletta. Tilaston liitteenä on ohjelmistoluettelo.

Esitystoiminnan lisäksi sirkusryhmillä on monimuotoista muuta toimintaa. Vuonna 2021 tilastoinnin piirissä olevat sirkustoimijat raportoivat 62 yleisöyötapahtumaa, jotka keräsivät 1489 osallistujaa. Yleisötyöstä koottu tilasto julkaistaan nyt viidennen kerran, eikä tilastointisysteemi vielä ole vakiintunut kattamaan kaikkia sirkusalan yleisöyötapahtumia. Yleisöyöttilasto ei sisällä toimijoiden tuottamia esittävien taiteiden ammattilaisille suunnattuja tapahtumia tai sirkusharrastuksen opetustoimintaa.

Lisätietoa tilastoista löytyy Sirkuksen tiedotuskeskuksen verkkosivuilta osoitteesta www.sirkusinfo.fi.